

Vetoamus

Kansallisarkisto suunnittelee lakkauttaa Oulun toimipisteensä vuonna 2030. Myös kolme muuta Kansallisarkiston toimipistettä lakkautetaan vuosina 2026–2030. Lakkautettavien toimipisteiden aineisto on suunniteltu siirrettävän Mikkeliin, jossa arkiston kapasiteettia on puolestaan laajennettava. Jatkossa painotetaan aineistojen digitaalista käyttöä.

Oulun lakkautettavaan toimipisteeseen on keskitetty arkistoaineistoa Pohjois-Pohjanmaalta, Kainuusta ja Lapista. Oulun toimipisteen lakkauttaminen tarkoittaisi näiden aineistojen siirtymistä Mikkeliin, noin 450 kilometrin päähän Oulusta. Arkistovierailu Oulusta Mikkeliin vaatisi yli viiden tunnin juna- tai automatkan. Pohjoisemmilta paikkakunnilta matka olisi vielä huomattavasti pidempi ja kalliimpi.

Arkistot eivät ole vain varastoja aineistolle. Arkistoissa työskentelevien asiantuntijoiden merkitystä historiantutkimukselle ei pidä aliarvioida. Paikan päältä tavoitettavan henkilökunnan asiantuntijuus tukee tutkijoiden työn lisäksi myös opiskelijoita sekä muita historiasta kiinnostuneita, esimerkiksi sukututkimusta tekeviä.

Kansallisarkiston toiminnan painottuminen eteläisen Suomen lisäksi digitaaliseen käyttöön ei ole ongelmattonta. Vain alle kymmenen prosenttia Kansallisarkiston aineistoista on digitoitu. Huolenaiheena on, että hidas aineiston digitoinnin toteutuminen ja aineiston toimittaminen viivästyttäisivät tutkimusten ja opinnäytetöiden valmistumista.

Monen alan opiskelijoille on tärkeää päästä opintojen alkuvaiheessa tutustumaan arkistossa sen toimintaan sekä asiakirjojen tutkimiseen käytännössä. Mahdollisuus tutkia aineistoja niiden alkuperäisessä muodossaan on olennaista historiantutkimukselle. Aineistojen siirtyminen ja niiden vaikeampi käytettävyys heikentäisi myös opiskelijoiden valmiuksia perehtyä paikallishistoriaan kurssi- ja opinnäytetöissään.

Oulun kansallisarkiston toimipisteen lakkauttaminen hankaloittaisi kohtuuttomasti historian tutkijoiden työtä. Lakkauttaminen vieraannuttaisi opiskelijoita ja muita alueella toimivia sidosryhmiä alueen historiasta ja kulttuuriperinnöstä sekä Kansallisarkiston toiminnasta. Toimipisteen lakkauttaminen merkitsisi Kansallisarkiston saavutettavuuden heikentymistä sekä alueellisen epätasa-arvon kasvua Suomessa.

Vaadimme, että päätös Kansallisarkiston Oulun toimipisteen lakkauttamisesta kumotaan ja Oulun toimipiste säilytetään.

Mielenilmauksen tavoitteena on tuoda tietoisuuteen Oulun Kansallisarkiston toimipisteen lakkauttamiseen liittyviä huolenaiheita eri näkökulmista. Mielenilmauksessa kuullaan puheenvuoroja mm. tutkijoilta, opiskelijoilta ja muilta sidosryhmiltä, joita päätös koskettaa.

Oululaiset historian opiskelijat

Yhteyshenkilö: Roope Järvinen, p. 040 967 8889, arkistonpuolesta@gmail.com